

Všeobecne záväzné nariadenie
mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica č. 3/2021
o podmienkach držania zvierat a ich chovu na území
mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica sa podľa § 15 ods. 2 písm. a) zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 1 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 53 ods. 2 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

I. Úvodné ustanovenia

Účelom všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len „VZN“) je:

1. upraviť podmienky chovu a držania zvierat na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica (ďalej len „mestská časť“), s výnimkou psov¹, vymedziť práva a povinnosti chovateľov, vlastníkov a držiteľov hospodárskych zvierat a domácich zvierat na území mestskej časti,
2. zabezpečiť čistotu a bezpečnosť v mestskej časti².

VZN sa vydáva v záujme ochrany zdravia obyvateľov, ako aj zvierat držaných alebo chovaných na území mestskej časti a na zamedzenie šírenia chorôb, ktoré sú prenosné zo zvierat na ľudí. Ustanovenia tohto VZN sa nevzťahujú na chov a držanie vodiacich alebo sprievodných psov invalidnými osobami a nevidiacimi osobami. Toto VZN sa nevzťahuje ani na cirkusy, pre ktoré platia osobitné právne predpisy.

II. Základné ustanovenia

1. Na území obce je možné chovať, vlastniť a držať zvieratá, len ak chovatelia, vlastníci alebo držiteľia dodržiavajú platné zdravotné, veterinárne a stavebné predpisy, predpisy týkajúce sa ochrany životného prostredia a ak budú dodržiavať zásady občianskeho spolužitia³ a obmedzenia uvedené v tomto schválenom VZN.

¹ VZN č. 4/2015, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica

² VZN č. 4/2019 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica, ktorým sa dopĺňa VZN č. 5/2015

³ Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník

2. Týmto nie sú dotknuté súvisiace všeobecne platné právne predpisy. Týmto nariadením nie je dotknutý výkon poľovného a rybárskeho práva a asanačných činností podľa zákona č. 344/2009 Z. z. o poľovníctve.
3. Pri výstavbe, úpravách a rekonštrukcii stavby, ktorá má slúžiť na chov alebo držanie zvierat, sa postupuje v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Mestská časť ako stavebný úrad posúdi, či je možné plánovanú stavbu posúdiť ako drobnú stavbu, resp. či stavba vyžaduje stavebné povolenie.
4. Samostatne hospodáriaci roľník je povinný ohlásiť svoju činnosť na Magistráte hlavného mesta SR Bratislavy, ktorý mu vydá osvedčenie o zápise do evidencie.
5. Podnikateľskú činnosť fyzických osôb v poľnohospodárstve upravujú príslušné všeobecne platné predpisy.

III. Základné pojmy

1. Chovateľom, vlastníkom alebo držiteľom zvierat sa pre účely tohto VZN rozumie každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá chová zvieratá neobmedzený alebo obmedzený čas.
2. Chovom sa rozumie skupina hospodárskych zvierat alebo jednotlivé zvieratá chované v určitom zariadení a mieste u chovateľa, vlastníkom ktorých je na účely zápisu do plemennej knihy alebo plemenného registra fyzická alebo právnická osoba; v tomto zariadení a mieste sa vykonávajú činnosti s tým súvisiace.
3. Chovným zvieratom sa rozumie zviera zaradené do plemenitby s vydaným osvedčením o identite, ktoré nespĺňa podmienky určené pre plemenné zviera. Chovným zariadením je zariadenie alebo zemepisne vyznačená oblasť určená na chov zvierat s možnosťou ich rozmnožovania.
4. Úžitkovým zvieratom sa rozumie zviera, ktoré nespĺňa podmienky určené pre plemenné zviera alebo pre chovné zviera. Je to zviera, ktoré sa chová a drží na účely úžitkovej produkcie, chované najmä na získavanie živočíšnych produktov alebo prácu.
5. Hospodárskymi zvieratami sa rozumejú zvieratá podčelade Bovinac, vrátane rodu zubor a tur (ďalej len „hovädzí dobytok“), zvieratá druhov kôň a somár a ich kríženc (ďalej len „koňovité zvieratá“), ošípané, ovce, kozy, králiky, kožušinové zvieratá, hydina, vtáky, včely medonosné a druhy sladkovodných rýb okrem rýb okrasných, ktoré sú hospodársky významné, to znamená, že sú chované na účely ich ekonomického zhodnotenia. Pôvod hospodárskych zvierat zisťujú a evidujú vlastníci hospodárskych zvierat, chovatelia a plemenárske organizácie, ktoré pôsobia na území mesta na základe údajov z prvotnej evidencie v chove, údajov z inseminácie alebo z prirodzenej plemenitby, údajov z kontroly úžitkovosti a testovania pôvodu podľa medzinárodne uznávaných biologicko-genetických metód.
6. Spoločenským zvieratom sa rozumie jedinec domestikovaného druhu psa, mačky, fretky, králika a jedinec druhu zaradeného medzi hlodavce a okrasné ryby s výnimkou voľne žijúceho zvieratá chovaného alebo držaného na farmárske účely, chovaným najmä v domácnosti vlastníka alebo držiteľa na naplnenie jeho záľuby, poskytovanie spoločnosti alebo na ochranu domácnosti a majetku.
7. Nechceným zvieratom sa rozumie zviera, ktoré jeho vlastník nemôže alebo nechce ďalej chovať a ktoré nepreviedol do vlastníctva inej osoby alebo ho neumiestnil do náhradnej starostlivosti najmenej počas predchádzajúcich dvoch mesiacov.

8. Túlavým zvieratom sa rozumie zviera, ktoré sa bez kontroly a dozoru chovateľa, vlastníka alebo držiteľa pohybuje po priestranstvách voľne dostupných verejnosti a ktorého vlastníka alebo držiteľa nie je známy v čase jeho pohybu po priestranstvách voľne dostupných verejnosti.

IV. Práva a povinnosti chovateľa, vlastníka alebo držiteľa zvierat

1. Chovateľ, vlastník alebo držiteľ zvierat, ktorý žije na území mestskej časti, má právo na chov zvierat len za podmienok daných zákonom č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v súlade s nariadeniami vlády SR a ostatnými zákonmi uvedenými v Prílohe č. 1 Osobitné predpisy tohto VZN.
2. Chovateľ, vlastník alebo držiteľ zvierat, ktorý žije na území mestskej časti, má povinnosť⁴:
  - a) zabezpečiť svoj chov tak, aby správanie zvierat nerušilo, neobmedzovalo a neohrozovalo človeka alebo iné zvieratá a zabraňovať vzniku škôd na majetku a na obecnom majetku, prírode a životnom prostredí, pričom ich má chovať tak, aby svojím chovom nezaťažoval okolie nad prístupnú mieru hlukom, zápachom⁵,
  - b) zabezpečiť opatrenia na zabránenie úniku zvierat, jeho neplánovaného rozmnožovania alebo nežiaduceho rozmnožovania,
  - c) nahlásiť hospodárske zvieratá do centrálného registra hospodárskych zvierat, v ktorom sa vedú ich identifikačné údaje,
  - d) ustájniť hospodárske zvieratá, zabezpečiť jeho výživu a ošetrovanie zodpovedajúce jeho fyziologickým a etologickým potrebám so zreteľom na druh hospodárskeho zvieratá,
  - e) odstrániť nečistotu spôsobenú zvieratom na verejných priestranstvách a v spoločných priestoroch obytných domov,
  - f) vykonávať dennú kontrolu chovaných zvierat v chovnom zariadení, kde ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí,
  - g) zabezpečiť prístup chovaných zvierat ku krmivu v intervaloch podľa ich fyziologických potrieb a správne skladovať krmivo určené pre zvieratá,
  - h) zabezpečiť prístup chovaného zvieratá ku vhodnému vodnému zdroju alebo mu umožniť uspokojenie potreby príjmu tekutín iným vhodným spôsobom,
  - i) zabezpečiť bezodkladné vhodné ošetrovanie zvierat, ktoré sa javí ako choré alebo poranené, a ak zviera na takéto ošetrovanie nereaguje, zabezpečiť čo najskôr veterinárnu pomoc. Ak je to potrebné, choré alebo poranené zviera izolovať v prostredí zabezpečujúcom najvhodnejšie podmienky na liečbu a rekonvalescenciu,
  - j) pri ochorení zvierat zabezpečiť veterinárne ošetrovanie zvierat a dodržiavať určené karanténne opatrenia určené ošetrovujúcim veterinárnym lekárom,
  - k) na vlastné náklady pri vnímavých mäsožravých zvieratách starších ako tri mesiace zabezpečiť ich vakcináciu a revakcináciu proti besnote podľa vakcinačnej schémy výrobcu použitej vakcíny, udržiavať ich v imunitě a zabezpečiť vyšetrenie a vakcináciu zvierat podľa ich fyziologických a biologických potrieb,

⁴ Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti

⁵ napr. § 127 Občianskeho zákonníka, VZN č. 6/2012 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica

- l) po vyhlásení mimoriadnych veterinárnych opatrení regionálnou veterinárnou správou SR si nechať zaočkovať chované zvieratá prostredníctvom veterinárnych lekárov,
  - m) pri chove zvieratá, ktoré poranilo osobu, bezodkladne zabezpečiť vyšetrenie zvieratá veterinárnym lekárom a výsledok vyšetrenia odovzdať poškodenej osobe alebo jej zákonnému zástupcovi, ktorý doručí výsledok vyšetrenia ošetrojúcemu lekárovi,
  - n) zabezpečiť bezpečné (v osobitnom priestore zabezpečenom proti vniknutiu iných zvierat a škodcov) dočasné uloženie uhynutého zvieratá (vedľajší živočíšny produkt) do doby jeho neškodného odstránenia najmä asanačným podnikom, a toto v prípade potreby vydokladovať,
  - o) vybudovať nepriepustné žumpy s kapacitou podľa frekvencie vývozu pre uskladnenie kvapalných odpadov (močovka, tekutý hnoj) a pre uskladnenie tuhých odpadov (hnoj), vybudovať nepriepustné hnojiská a toto nakladanie s odpadom v prípade potreby vydokladovať,
  - p) starať sa o účinné ničenie hlodavcov a hmyzu v objektoch a v okolí chovného zariadenia, obmedzovať neprijemný zápach účinným čistením objektov, dezinfekciou a prekryvaním hnojiska.
3. Chovateľovi, vlastníkovi alebo držiteľovi zvieratá, ktorý žije na území mestskej časti, sa zakazuje:
- a) opustiť zvieratá s úmyslom zbaviť sa ho, týrať zvieratá, propagovať týranie zvierat a používať zvieratá ako návnadu,
  - b) použiť živé zvieratá ako cenu alebo prémiiu v súťaži a pri výstave zvierat,
  - c) chovať zvieratá v nevhodných podmienkach alebo tak, aby si sami alebo navzájom spôsobovali utrpenie.

V. Chov hospodárskych zvierat na území mestskej časti

1. Vlastník, chovateľ alebo držiteľ hospodárskych zvierat alebo osoba oprávnená disponovať s hospodárskymi zvieratami je povinný:
  - a) pred začatím chovu hospodárskych zvierat požiadať regionálnu veterinárnu a potravinovú správu o registráciu chovu hospodárskych zvierat⁶,
  - b) zasláť hlásenie zmien v chove hospodárskych zvierat do centrálného registra hospodárskych zvierat,
  - c) hlásiť zmeny stavov hospodárskych zvierat v dôsledku premiestnenia⁷,
  - d) v prípade chovu zvierat v meste zabezpečiť súhlas susedov s chovom až do okruhu 100 m od chovného miesta,
  - e) chovať zvieratá len v oplotených priestoroch; pasenie zvierat na priestore bez ohraničenia je zakázané.
2. Hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy a zver z farmového chovu možno zabíjať u chovateľa, ak mäso a orgány z nich sú určené na súkromnú domácu spotrebu, ak:
  - a) je zabíjanie zvierat nahlásené regionálnej veterinárnej a potravinovej správe aspoň jeden pracovný deň vopred,

⁶ § 40 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti

⁷ Vyhláška č. 18/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii oviec a kôz

Vyhláška č. 17/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii ošípaných

Vyhláška č. 20/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytku

Vyhláška č. 16/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii koňovitých zvierat

- b) sú dodržané požiadavky na ochranu zvierat v čase ich zabíjania,
  - c) sú dodržané požiadavky na sústreďovanie a neškodné odstránenie živočíšnych vedľajších produktov,
  - d) sú dodržané požiadavky na vyšetrenie na povinnú spongiformnú encefalopatiu (BSE), ak ide o hovädzí dobytok, a požiadavky na vyšetrenie na transmisívne spongiformné encefalopatie (TSE), ak ide o ovce a kozy,
  - e) sú dodržané požiadavky na vyšetrenie trichinely, ak ide o ošípané.
3. Za súkromnú domácu spotrebu sa považuje spotreba chovateľa a jemu blízkych osôb.
  4. Pri chove hydiny a oviec sa neodporúča presiahnuť viac ako 30 kusov súhrnne, pri väčšom počte musí byť množstvo zvierat posúdené individuálne hygienikom a veterinárom.
  5. Pre chov hrabavej hydiny je chovateľ povinný zabezpečiť ohradené miesto cca 1m² pre 4 kusy, pre vodnú hydinu cca 1m² pre 2 kusy (pre mláďatá 0,5-1 m²).
  6. Chov kohútov vo veľkom nie je povolený. V prípade, že stavebné podmienky hospodárskeho objektu zaručujú útlm ich hluku (kikiríkania) v nočných hodinách a hospodársky objekt je od hranice pozemku minimálne 2 m je tento chov možné povoliť.⁸
  7. Na území mestskej časti je možné umiestniť rodiny včiel v záhradách pri individuálnej bytovej výstavbe len v primeranom množstve a tak, aby neohrozovali občanov žijúcich v mestskej časti. Pre chovateľa včiel platí povinnosť registrácie⁹, ak nie je chovateľské zariadenie, kde sú včelstvá držané, schválené ako chov hospodárskych zvierat, príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou SR (ďalej len „RVaPS SR“). V takom prípade je potrebné zo strany chovateľa požiadať o schválenie chovu včiel príslušnou RVaPS SR a následne požiadať pracovisko Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat v Žiline o pridelenie čísla chovu.
  8. Pre chovateľa včiel zároveň platí povinnosť dodržiavania platnej legislatívy ako aj európskej legislatívy týkajúcej sa identifikácie včelstiev, a to:
    - a) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov
    - b) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1366, ktorým sa dopĺňa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o pomoc v odvetví včelárstva (Ú. v. EÚ L211).

VI. Technické podmienky chovu hospodárskych zvierat na území mestskej časti

1. Hospodárske zvieratá je možné chovať a držať na území mestskej časti, pokiaľ sú chované len v objektoch na tento účel vyhradených a zriadených, a ktoré zodpovedajú príslušným územno-plánovacím a stavebno-technickým predpisom.
2. Pri výstavbe nových objektov, resp. adaptáciách, rekonštrukciách a modernizáciách existujúcich stavieb treba postupovať v zmysle platných zákonov, ktoré určujú zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR, vydaných ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, pričom treba stanoviť, či pôjde o stavbu kvalifikovanú ako drobnú, alebo stavbu, pre ktorú sa vyžaduje stavebné povolenie. Plánovanú realizáciu stavby určenej na chov je stavebník povinný ešte pred jej začatím oznámiť stavebnému úradu mestskej časti. Úrad stavbu posúdi a určí, či je

⁸ Maximálna prípustná hladina hluku pre obytné zóny v čase od 22:00 hod do 6:00 hod je iba 30 dB

⁹ Vyhláška č. 285/2017 Z. z. o identifikácii a registrácii včelstiev

stavbu možné realizovať formou ohlasovacej povinnosti alebo na základe povolenia stavebného úradu. V prípadoch, kde sa pre chov úžitkových zvierat majú využívať existujúce objekty, ktoré neboli pre tento účel určené (kolaudačné rozhodnutie, stavebné povolenie), je budúci chovateľ povinný to taktiež ohlásiť.

3. Chovateľ zvierat je povinný dodržať medzi objektmi, v ktorých sú zvieratá umiestnené (maštal, chliev, kurín, a i.), aj vzhľadom na nadmerný hluk a zápach, nasledovné vzdialenosti:
  - od uličnej čiary min. 10 m,
  - od okien a dverí obytných a prevádzkových objektov min. 20 m,
  - od obytných a prevádzkových objektov min. 20 m,
  - od hranice susedného pozemku min. 1 m,
  - od individuálneho vodného zdroja min 15-40 m¹⁰,
  - od povrchových vôd (potok, rieka, a i.) min. 5 m,
  - ak sú v okolitej zástavbe domy s viacerými bytmi (viac ako 4), objekty občianskej vybavenosti a pozemky, na ktorých sú školské a predškolské zariadenia, minimálna vzdialenosť od hraníc pozemkov musí byť 30 m.
4. V pásme hygienickej ochrany (PHO 1. a 2. stupeň) určenom na zásobovanie pitnou vodou nie je možné chovať žiadne zvieratá.

VII. Chov spoločenských zvierat¹¹

1. Chov a držanie mačiek je možné za predpokladu dodržania základných hygienických podmienok a pravidiel občianskeho spolunažívania. Mačka a fretka musia mať možnosť vidieť a počuť, čo sa deje v ich chovnom zariadení a ich okolitom prostredí a musia mať možnosť s ním komunikovať.

VIII. Chov nebezpečných zvierat

1. Chovať alebo držať nebezpečné zvieratá a živočíchy možno len v úradne registrovaných chovných zariadeniach na základe osobitného povolenia.
2. Chovať alebo držať divo žijúce zviera možno len na účely ustanovené osobitným predpisom.
3. Chov, odchyť, lov a usmrcovanie voľne žijúcich zvierat je na území mestskej časti zakázaný.
4. Zriadenie chovného zariadenia na chov alebo držanie nebezpečných živočíchov na území mestskej časti¹² odsúhlasuje miestne zastupiteľstvo
5. Chov ostatných a jedovatých zvierat podlieha osobitným veterinárnym predpisom¹³.

¹⁰ STN 75 51 15 Vodárenstvo. Studne individuálneho zásobovania vodou

¹¹ Vyhláška č. 123/2008 Z. z. o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá

¹² § 39 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti

¹³ Vyhláška č. 143/2012 Z. z. o chove nebezpečných zvierat

IX. Kontrola a sankcie

1. Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia sú oprávnení vykonávať starosta mestskej časti, poverení zamestnanci miestneho úradu, poslanci miestneho zastupiteľstva, hlavný kontrolór alebo iné starostom poverené osoby.
2. Za porušenie jednotlivých ustanovení tohto nariadenia budú:
  - a) fyzické osoby postihované podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov,
  - b) právnické osoby postihované podľa § 27 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Za porušenie povinnosti uloženej právnickej osobe zodpovedá ten, kto za právnickú osobu konal alebo mal konať a ak ide o konanie na príkaz, ten kto príkaz na konanie dal.

X. Spoločné ustanovenia

1. Chov a držanie zvierat na území mestskej časti, ktoré je v rozpore s VZN, je chovateľ, vlastník alebo držiteľ povinný uviesť do súladu s týmto VZN do 2 mesiacov od účinnosti tohto VZN.
2. Chovateľ, vlastník alebo držiteľ zvierat je povinný poskytnúť súčinnosť pri kontrole dodržiavania ustanovení tohto VZN.
3. Pokiaľ sa k chovu vyžaduje súhlas obce, prípadne iného orgánu, fyzickej osoby alebo právnickej osoby a doposiaľ sa nepožadoval, je majiteľ alebo chovateľ povinný si tento zabezpečiť do 2 mesiacov od účinnosti tohto nariadenia.
4. Ďalšie potrebné informácie a súvisiace právne predpisy sú uvedené v Prílohe č. 1 Osobitné predpisy tohto VZN.
5. Toto VZN č. .../2021, ktorým sa upravujú podmienky držania zvierat a ich chovu na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica, bolo schválené miestnym zastupiteľstvom uznesením č. ..../2021 a nadobúda účinnosť 15.dňom vyvesenia.

Ing. Jozef Krúpa
starosta

Príloha č. 1 Osobitné predpisy:

1. Nariadenie vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely
2. Nariadenie vlády SR č. 730/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy na ochranu teliat v znení neskorších predpisov
3. Nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy na ochranu ošípaných v znení neskorších predpisov
4. Nariadenie vlády SR č. 275/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá ochrany kurčiat chovaných na produkciu mäsa
5. Nariadenie vlády SR č. 736/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy na ochranu nosníc v znení neskorších predpisov a v súlade s predpismi týkajúcich sa vedľajších živočíšnych produktov, a to:
  - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov neurčených pre ľudskú spotrebu
  - Nariadenie Komisie (EÚ) č. 142/2011 z 25. februára 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu, a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES, pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej smernice
6. Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 342/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o registrácii hydiny a bežcov
7. Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov